

ÎNCHEIERE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Ruslan Uscov și Valentina Safronova, reprezentată de avocatul Maxim Sidorencu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Safronova împotriva lui Ruslan Uscov, Ninei Uscova și lui Alexandr Perjan cu privire la obligarea încetării lucrărilor de construcție cu remedierea din cont propriu a încăperii, repararea prejudiciului material, a prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Valentina Safronova și Ruslan Uscov și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 23 iunie 2017, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 5 februarie 2016, Valentina Safronova a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ruslan Uscov, Ninei Uscova și lui Alexandr Perjan cu privire la obligarea încetării lucrărilor de construcție cu remedierea din cont propriu a încăperii, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că este coproprietara apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX mun. XXXXX, în temeiul hotărârii Comisiei municipale de privatizare a fondului de locuințe nr. 107 din 5 octombrie 1995, iar Ruslan Uscov, Nina Uscova și Alexandr Perjan sunt proprietari sau posesori a apartamentelor alăturate imobilului ei și anume a apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX mun. XXXXX și apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX mun. XXXXX.

Menționează că începând cu toamna anului 2015, când se afla peste hotarele țării, vecinii Ruslan Uscov, Nina Uscova și Alexandr Perjan, fără informarea și fără acordul ei corespunzător, au demarat lucrările de reconstrucție capitală în blocul locativ din str. XXXXX mun. XXXXX, pentru reconstruirea mansardei de uz comun, care se află inclusiv deasupra apartamentului ei.

Explică că întorcându-se în țară și aflând că Ruslan Uscov, Nina Uscova și Alexandr Perjan execută lucrări de construcție și ignoră adresările ei cu privire la încetarea lucrărilor, a înaintat un șir de plângeri și cereri către organele de drept cât și în adresa Primăriei mun. Chișinău, Preturii sect. Centru mun. Chișinău și Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8, pe faptul executării lucrărilor neautorizate, dar și cauzării prejudiciului imobilului ei.

Indică că la cererile sale, a primit răspunsul Preturii sect. Centru mun. Chișinău nr. S-745/1/15 din 18 noiembrie 2015, răspunsul Direcției generale arhitectură urbanism și relații funciare nr. 21/1970 din 10 decembrie 2015, răspunsul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 nr. 03/677/15 din 11 decembrie 2015 și răspunsul Procuraturii sect. Centru mun. Chișinău nr. 24-332pet/15-7223 din 28 decembrie 2015, prin care se confirmă că lucrările de construcție se execută de către Ruslan Uscov, Nina Uscova și Alexandr Perjan, fără autorizație de construire.

Notează că pe faptul dat, Inspecția de Stat în Construcții a intentat un proces contravențional și la 4 decembrie 2015, le-a înmănat pârâților prescripția de sistare a lucrărilor de construcție seria ISC nr. 000202 din 4 decembrie 2015, însă aceștia au continuat lucrările de construcție, ignorând prescripția Inspecției de Stat în Construcții.

Ulterior, Inspecția de Stat în Construcții a întocmit pe numele lui Alexandr Perjan și lui Ruslan Uscov procesele-verbale cu privire la contravenție nr. 0003462 din 28 ianuarie 2016, nr. 0003725 din 29 ianuarie 2016, nr. 0003729 din 28 ianuarie 2016 și nr. 0003726 din 29 ianuarie 2016, în baza contravenției prevăzute de art. 179 Cod contravențional, executarea construcțiilor de orice categorie și intervenția în structura de rezistență a construcțiilor existente, cu remiterea proceselor-verbale în instanța de judecată pentru examinare în fond.

Evidențiază că necătând la întocmirea de către Inspecția de Stat în Construcții a prescripției de sistare a lucrărilor și proceselor-verbale cu privire la contravenție, Ruslan Uscov, Nina Uscova și Alexandr Perjan nu au încetat lucrările de construcție, însă le-au continuat în mod abuziv și samavolnic.

Sușține că efectuarea lucrărilor neautorizate fără respectarea standardelor și procedurilor stabilite de legislație, din contul încăperii mansardei de uz comun, în mod evident îi lezează dreptul de proprietate asupra apartamentului ei și dreptul la folosința spațiilor de uz comun din blocul locativ.

Mai menționează că efectuarea lucrărilor neautorizate îi afectează integritatea apartamentului și blocului locativ, îi pune în pericol siguranța vieții și sănătății ei și membrilor de familie și că acțiunile pârâților îi provoacă emoții negative și stresuri grave.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 166-168 CPC, 316, 376, 1398, 1400, 1416 Cod civil.

Solicită admiterea acțiunii, obligarea lui Alexandr Perjan, Ruslan Uscov și Ninei Uscova să înceteze lucrările de construcție la nivel de mansardă a blocului locativ din str. XXXXX mun. XXXXX, obligarea lui Alexandr Perjan, Ruslan Uscov și Ninei Uscova să remedieze din cont propriu încăperea la nivel de mansardă din str. XXXXX mun. XXXXX, în vederea restabilirii situației existente până la demararea lucrărilor neautorizate, încasarea în mod solidar de la Alexandr Perjan, Ruslan Uscov și Nina Uscova în beneficiul ei, suma despăgubirilor pentru prejudiciu moral cauzat în mărime de 20000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 18 mai 2016, Valentina Safronova a depus o cerere suplimentară la cererea de chemare în judecată, prin care a solicitat suplimentar și încasarea în mod solidar de la Alexandr Perjan, Ruslan Uscov și Nina Uscova în beneficiul ei, a prejudiciului material cauzat în mărime de 6148,24 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 23 iunie 2017, acțiunea a fost admisă parțial.

Au fost obligați în mod solidar Alexandr Perjan, Ruslan Uscov și Nina Uscova să înceteze lucrările de construcție la nivel de mansardă a blocului locativ din str. XXXXX mun. XXXXX.

Au fost obligați în mod solidar Alexandr Perjan, Ruslan Uscov și Nina Uscova să remedieze din cont propriu încăperea la nivelul de mansardă din str. XXXXX mun. XXXXX, în vederea restabilirii situației existente până la demararea lucrărilor neautorizate.

A fost încasat în mod solidar de la Alexandr Perjan, Ruslan Uscov și Nina Uscova în beneficiul Valentinei Safronova prejudiciul material în mărime de 6148,24 lei, taxa de stat în mărime de 350 lei, cheltuielile pentru efectuarea expertizei în mărime de 1000 lei, cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 5575,60 lei.

Au fost respinse pretențiile cu privire la repararea prejudiciului moral și restituirea taxei de stat în mărime de 317,50 lei, ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, au fost respinse apelurile declarate de către Valentina Safronova și Ruslan Uscov și menținută hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 23 iunie 2017.

La 12 decembrie 2017, Ruslan Uscov a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri sub formă de încheiere de încetare a procesului în partea obligării lui Alexandr Perjan, Ruslan Uscov și Ninei Uscova să remedieze din cont propriu încăperea la nivelul de mansardă din str. XXXXX mun. XXXXX, iar în rest, pretențiile Valentinei Safronova să fie respinse ca neîntemeiate.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le ca ilegale și neîntemeiate.

Obiectează că instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au aplicat la caz prevederile Legii nr. 163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, or art. 28 alin. (2) din această lege, stabilește expres că încălcarea prevederilor prezentei legi atrage după caz, răspunderea contravențională sau penală.

Insistă că circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin de către instanțele de judecată ierarhic inferioare.

Relevă că în cazul solicitării de încetare a lucrărilor de construcție în ordine civilă, urmează a fi stabilit dacă prin lucrările de construcție efectuate are loc încălcarea dreptului de proprietate a persoanei păgubite, întrucât nu orice persoană are dreptul de a solicita încetarea lucrărilor de construcție, la baza solicitărilor urmând să existe un temei juridic și faptic, pe când instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au rezumat doar la constatarea faptului existenței unei construcții neautorizate, fără a examina în continuare în ce mod au fost afectate drepturile Valentinei Safronova.

Notează că în cazul solicitării de remediere a construcției urmează a fi demonstrat în ce mod anume a fost afectată construcția, în acest sens, fiind indispensabilă demonstrarea legăturii cauzale dintre așa-numitele deficiențe și lucrările de construcție efectuate.

Remarcă că obiectul litigiului în cauză este diferit de obiectul procesului prin care se constată faptul neautorizării lucrărilor de construcții și aplicării răspunderii contravenționale sau penale.

Explică că prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 28 aprilie 2016, rămasă irevocabilă prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 august 2016, dânsul a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 179 Cod contravențional, iar în temeiul normei indicate s-a dispus remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate.

Consideră că la examinarea prezentei cauze, în privința capătului de cerere a Valentinei Safronova, prin care aceasta a solicitat obligarea în mod solidar a lui Alexandr Perjan, Ruslan Uscov și Nina Uscova să remedieze din cont propriu încăperea la nivelul de mansardă din str. XXXXX mun. XXXXX, în vederea restabilirii situației existente până la demararea lucrărilor neautorizate, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume nu au aplicat prevederile art. 265 lit. b) CPC, potrivit cărora instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă sau o încheiere de încetare a procesului în legătură cu renunțarea reclamantului la acțiune sau cu confirmarea tranzacției dintre părți.

La fel, insistă că și în privința capătului de cerere cu privire la remedierea din cont propriu a încăperii la nivelul de mansardă, procesul urma a fi încetat.

La 31 ianuarie 2018, Valentina Safronova, reprezentată de avocatul Maxim Sidorenco a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a

deciziei instanței de apel în partea prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de ea și casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii pretenției de încasare a prejudiciului moral și emiterea în partea dată a unei noi hotărâri de încasare solidară de la Alexandr Perjan, Ruslan Uscov și Nina Uscova în beneficiul ei a despăgubirilor pentru prejudiciu moral cauzat în sumă de 20000 lei, cu compensarea suplimentară a cheltuielilor pentru asistența juridică de 3000 lei pentru participarea avocatului în instanța de apel, în rest hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel să fie menținute.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare în partea prin care au respins pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral, au interpretat eronat prevederile art. 1398 alin. (1) Cod civil și ca rezultat au aplicat eronat normele de drept material.

Cu referire la dispozițiile art. 1398 alin. (1), 1422 Cod civil, indică că prejudiciul moral se compensează conform legii în cazul în care este cauzat printr-un act ilicit și a condus la cauzarea părții vătămate a suferințelor psihice sau fizice prin atentarea la drepturile persoanei nepatrimoniale.

Notează că natura delictuală a faptei comise de Ruslan Uscov, Nina Uscova și Alexandr Perjan a fost confirmată în mod definitiv prin prescripția Inspecției de Stat în Construcții, proceselor-verbale cu privire la contravenție întocmite de organele de poliție și Inspecția de Stat în Construcții, cât și prin hotărârile instanțelor de judecată irevocabile pe cauzele contravenționale.

Obiectează că i s-a refuzat în acordarea prejudiciului moral pe motiv că în cazul delictului săvârșit, legea nu ar prevedea posibilitatea recuperării prejudiciului moral, în timp ce această concluzie nu rezultă din sensul direct al normelor legale concrete, astfel relevă că este inadmisibilă și ilegală interpretarea acestor norme în sensul limitării dreptului persoanei la primirea despăgubirilor pentru prejudiciu moral suferit în urma comiterii faptei recunoscute drept delict în baza legii contravenționale.

Insistă că decizia instanței de apel în partea contestată, este bazată și pe o aprecierea arbitrară a probelor.

Subliniază că Ruslan Uscov, Nina Uscova și Alexandr Perjan au atentat la următoarele drepturi nepatrimoniale ale ei și anume dreptul la siguranța vieții și sănătății persoanei, inviolabilitatea domiciliului, dreptul la respect reciproc dintre vecini, dreptul la protecția proprietății, fapt din care rezultă prejudiciul moral, fiind dovedită și legătura causală între prejudiciu moral și acțiunile lui Ruslan Uscov, Ninei Uscova și a lui Alexandr Perjan, inclusiv prin hotărârile irevocabile pe cauzele contravenționale, anexate la dosar.

La 6 martie 2018, Valentina Safronova, reprezentată de avocatul Maxim Sidorenco a depus referință la cerere de recurs declarată de către Ruslan Uscov, în care a invocat dezacordul cu recursul lui Ruslan Uscov.

La 13 martie 2018, Valentina Safronova, reprezentată de avocatul Maxim Sidorenco a mai depus o referință la cerere de recurs declarată de către Ruslan Uscov, prin care a solicitat respingerea recursului lui Ruslan Uscov.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 26 decembrie 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 67 vol. II), careva date cu privire la recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Ruslan Uscov și Valentina Safronova, reprezentată de avocatul Maxim Sidorenco nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea

de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de către Ruslan Uscov și Valentina Safronova, reprezentată de avocatul Maxim Sidorencu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Ruslan Uscov și Valentina Safronova, reprezentată de avocatul Maxim Sidorencu ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de către Ruslan Uscov și Valentina Safronova, reprezentată de avocatul Maxim Sidorencu se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Luiza Gafton